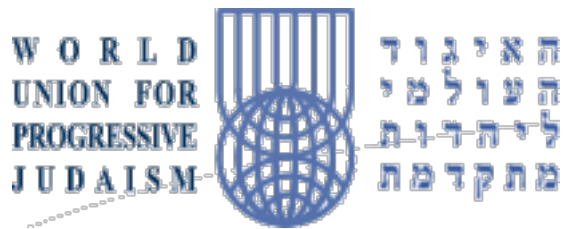

5778

Torah from Around the World

---

*Ook had hij [Rabbi Tarfon] als lijfspreuk:
Het is niet aan jou om de hele klus te klaren,
maar je mag je er ook niet aan onttrekken.
Heb je veel Wijsheid verworven,
dan zal je daar veel profijt van hebben.
En de Opdrachtgever is betrouwbaar met het uitbetalen
van het loon.
Maar als je goed kijkt is het loon er ook als je het niet ziet. (Pirke Awot 2:16)*

Uit: Spreuken over de Fundamenten. Joodse wijsheid voor de mensheid.

Vertaald en ingeleid door Leo Mock & Marcel Poorthuis.

Sjabbat 23 juni 2018 / 10 Tammoez 5778, Choekat, Bemidbar/Numeri 19:1 - 22:1

Tanach blz. 307 - 314

Haftara: Sjoftiem 11:29 - 12:7.

Tanach blz. 514 - 516.

Commentaar: Rachel Kobrin. Zij was tweede rabbijn van de Joodse Gemeente Agudas Achim in Austin, Texas, en is sinds 5774 rabbijn van de Joodse Gemeente Adath Jeshurun in Philadelphia, de Verenigde Staten.

vertaler: Benjamin Cohen

[Het Engelse origineel](#)

Verder trekken, net als Mosjé

Als kind stoorde deze sidra mij meer dan welke andere ook. Ik kón gewoon niet begrijpen waarom Mosjé, onze grote leider, zo'n straf had verdiend. Ik kon me simpelweg níet voorstellen hoe de man die ons op onze tocht van slavernij naar vrijheid leidde, en daarbij met God had gesproken, had onderhandeld en zelfs in nauw contact had gestaan, en onderwijl onze klachten had behandeld - ik kon me niet voorstellen hoe zo iemand zo zwaar gestraft kon worden, om iets wat zo'n kleine misstap lijkt te zijn.

Het verhaal vertelt hoe Mosjé voor ons, een dorstig volk, opkwam en tot God sprak. God gaf Mosjé de opdracht tot de rots te spreken om er water uit te halen. In plaats van te spreken gebruikte Mosjé zijn staf om de rots te slaan. Vervolgens kreeg Mosjé te horen dat hij, omdat hij Gods instructies niet had opgevolgd, niet het voorrecht zou hebben het Land Israël binnen te gaan.

Mosjé had het verknoeid. Hij volgde de aanwijzingen niet op. Hij dacht niet goed na over hoe zijn handelen zou worden opgevat. Hij gedroeg zich op een manier die niet bij zijn karakter lijkt te passen, onnadenkend zelfs. En daar ligt het probleem voor mij: één beslissing, genomen in een fractie van een seconde, werd onvergeeflijk geacht. Er was gewoonweg niets wat Mosjé kon doen om de situatie ook maar iets beter te maken.

Over een paar korte maanden is het Jom Kippoer, en over de hele wereld zullen wij Joden ons op de borst slaan, boete doen voor foute en gedachteloze handelingen, en peinzen over een terugkeer naar ons betere zelf. Rabbijnen over de hele wereld zullen hun gemeenteleden aanmoedigen, hen zeggen dat ze echt de mens kunnen worden die ze willen zijn - dat ze zichzelf los kunnen maken, terug kunnen keren naar het 'zelf' dat ze in hun dromen belichamen. Dit is één van de vele kostbare en inspirerende concepten binnen onze joodse traditie.

Dus waarom dit verhaal van Mosjé en zijn onmacht om terug te keren naar dat betere zelf waar we allemaal naar streven? Wat zou deze sidra ons kunnen leren?

Eerlijk gezegd begon ik dat pas heel recent door te krijgen. Als rabbijn merk ik dat ik gepassioneerd spreek over hoe verandering echt binnen ons bereik ligt. Ik geloof stellig in deze mogelijkheid. Tegelijkertijd ben ik ook tot het inzicht gekomen dat er momenten in ons leven zijn dat wij als Mosjé zijn - wanneer we in een fractie van een seconde een verkeerde beslissing nemen, die ons met gevolgen opzadelt waar wij geen moment aan gedacht hadden. En soms is de schade onomkeerbaar. Dat is eenvoudigweg de realiteit. De omstandigheden zijn vreselijk moeilijk te accepteren en wanneer we er middenin zitten, kunnen we maar het beste doorploeteren, van onze fouten leren en ervoor open staan dat ze van ons een beter mens maken. Soms gaat het, net als bij Mosjé, niet om het goed maken van de huidige omstandigheden, maar om het accepteren van de realiteit van wat er is gebeurd, en de moed hebben door te gaan, in de hoop niet nog eens dezelfde fouten te maken. De Talmoed leert ons, in Masechet Sanhedrin, dat we pas weten dat we *tesjoewa* hebben gedaan, wanneer we in eenzelfde situatie komen als waarin we vroeger een fout maakten, maar er nu voor kiezen het anders te doen.

Ik ben zo dankbaar dat onze traditie de mogelijkheid biedt dingen goed te maken en vergeven te worden. Maar in omstandigheden waar dat niet mogelijk is ben ik ook blij dat we Mosjé als model hebben: een voortreffelijk leider, die net als wij wezenlijk onvolmaakt is en, net als wij, niet de herkansing kreeg waarvan wij denken dat hij die zo graag had gehad. Wanneer wij ons in dergelijke omstandigheden bevinden, laten wij dan beseffen dat, hoe pijnlijk het vaak ook is, het leven verlangt dat wij, net als Mosjé, verder blijven gaan. Dat wij een nieuw pad door de woestijn trekken. Dat wij, zelfs wanneer wij weten dat we niet het beloofde land waarnaar we verlangden zullen bereiken, de kracht mogen hebben om onze nieuwe realiteit te aanvaarden, desnoods met tegenzin, terwijl wij ondertussen doelgericht en betekenisvol verder trekken.